PARTICIPACIÓ

DIAGNÒSTIC PARTICIPATIU

QUATRETONDETA

DIPUTACIÓ D'ALACANT

GENERALITAT VALENCIANA
Conselleria de Justicia, Transparencia y Participación

AJUNTAMENT DE QUATRETONDETA

Índex de contingut

Introducció 3

Objectius 4

Estratègia metodològica 5

Anàlisis sociodemogràfic 6

Taller de participació 1 12

- Persones i convivència 12
- Serveis del municipi 12
- Habitatge, carrers i mobilitat 12
- Activitat econòmica, treball i sector agrari 13
- Entorn i patrimoni 13
- Activitats i futur del poble 13
- Conclusió 13

Taller de participació 2 14

- Societat 14
- Economia 14
- Entorn, espai públic i mobilitat 15
- Síntesi de les principals conclusions 15

Àrees d'actuació 16

- Població, joventut i habitatge 16
- Serveis de proximitat, cures i qualitat de vida 16
- Dinamització econòmica, agricultura i comerç local 16
- Mobilitat, infraestructures i espai urbà 17
- Entorn natural, paisatge i patrimoni 17
- Participació, convivència, cultura i identitat local 17

Introducció

Laparticipació ciutadana constitueix un component essencial en la configuració de comunitats més cohesionades, inclusives, sostenibles i amb una capacitat més elevada per a donar resposta a les necessitats de la població. Des d'aquesta perspectiva, el benestar col·lectiu esdevé un indicador rellevant per avaluar tant la qualitat de vida com el nivell de desenvolupament social i comunitari d'un municipi.

La participació ha de ser entesa com un procés estructurat i continuat mitjançant el qual la ciutadania pot expressar les seues opinions, aportar coneixements i experiències i incidir en la presa de decisions vinculades a la vida quotidiana i al desenvolupament del territori. La incorporació d'aquestes aportacions contribueix a millorar la qualitat, la legitimitat i l'eficàcia de les polítiques públiques, alhora que reforça la implicació de la població en la gestió dels assumptes d'interès general.

El present diagnòstic s'ha elaborat a partir d'una metodologia de caràcter participatiu orientada a integrar les perspectives dels diferents agents socials presents al municipi. Aquest enfocament ha permés obtindre una visió més àmplia, plural i ajustada de la realitat local, així com identificar les principals necessitats, capacitats, fortaleses, oportunitats i reptes relacionats amb el benestar de la població.

La participació ciutadana en els processos de diagnòstic aporta un valor que transcendeix la mera recopilació d'informació. La implicació directa dels diferents actors locals facilita una comprensió més profunda de les problemàtiques existents, afavoreix la detecció dels recursos i actius disponibles al territori i contribueix a formular propostes més viables, coherents i adaptades a les característiques i dinàmiques del municipi. Així mateix, promou la corresponsabilitat, reforça la cohesió comunitària i incrementa el grau de compromís de la ciutadania amb les actuacions que es puguen impulsar posteriorment.

Per tal de garantir l'efectivitat dels processos participatius, és necessari que les persones participants coneguen els objectius, l'abast i les fases del procés, disposen de canals i espais accessibles per a formular les seues aportacions i perceben que aquestes són escoltades, valorades i tingudes en consideració. En aquest sentit, resulta fonamental generar entorns basats en la confiança, la transparència, l'escolta activa, l'accessibilitat i el respecte mutu, que faciliten una participació plural, representativa i constructiva.

En aquest marc, els òrgans, mecanismes i espais de participació adquireixen una funció estratègica en la consolidació d'una cultura democràtica fonamentada en el diàleg, la convivència i la responsabilitat compartida. Més enllà dels resultats concrets derivats de les aportacions ciutadanes, aquests espais contribueixen a fomentar el respecte per la diversitat d'opinions, l'empatia, el pensament crític, la deliberació col·lectiva i la construcció de consensos. Tot això afavoreix el desenvolupament d'una ciutadania activa, informada, compromesa i implicada en la millora contínua del municipi.

Introducció

El present diagnòstic participatiu s'emmarca en la implicació de l'Ajuntament de Quatretondeta amb el disseny i la implementació de polítiques públiques basades en la participació ciutadana, la inclusió social, la sostenibilitat i la col·laboració entre els diferents agents del municipi. El procés té com a finalitat generar un coneixement compartit sobre la realitat social, econòmica, territorial i ambiental de Quatretondeta, mitjançant la incorporació de les perspectives i aportacions de la ciutadania, el teixit associatiu, els equips tècnics i professionals i la resta d'actors locals.

La metodologia aplicada parteix d'una concepció integral i transversal del desenvolupament municipal, atenent el fet que la qualitat de vida de la població està determinada per diversos factors estretament relacionats entre si, entre els quals destaquen les dimensions social, econòmica, ambiental, cultural, residencial i comunitària. Des d'aquest plantejament, el diagnòstic busca afavorir la implicació activa dels agents del territori, consolidar les dinàmiques de cooperació existents i analitzar els principals reptes i oportunitats que poden incidir en el desenvolupament sostenible, equilibrat i inclusiu del municipi.

Els resultats obtinguts constituiran una eina tècnica de referència per a orientar la planificació de les futures actuacions municipal. En aquest sentit, permetran establir prioritats estratègiques, definir objectius i concretar mesures ajustades a les necessitats, capacitats i potencialitats detectades, amb la finalitat d'avançar cap a un municipi més cohesionat, inclusiu, resilient i sostenible.

Per a assolir aquesta finalitat general, s'han establert els objectius específics següents:

1. Analitzar la situació actualdel municipi i determinar les principals necessitats,demandes,interessos i preocupacions de la població, així com el seu nivell de benestar i el grau d'exercici i garantia efectiva dels seus drets.
2. Examinar els factors personals, familiars, socials i comunitaris que influeixen en les condicions de vida de la ciutadania, amb una atenció específica a les dificultats existents, les necessitats emergents i les possibles situacions de vulnerabilitat o risc d'exclusió.
3. Identificar els recursos, serveis, entitats i agents socials presents al territori, analitzant les funcions que desenvolupen, les seues capacitats d'intervenció i les possibilitats de coordinació, cooperació i treball en xarxa.
4. Recollir i integrar les percepcions, experiències, valoracions i propostes dels diferents actors implicats, garantint la participació activa de la ciutadania en el procés d'anàlisi, interpretació i reflexió col·lectiva sobre la realitat municipal.
5. Detectar les fortaleses, les oportunitats i els actius disponibles al municipi, així com els recursos susceptibles de contribuir a la millora del benestar, la inclusió social, la cohesió comunitària i el desenvolupament integral de la població.
6. Generar una base de coneixement compartida que faciliten la presa de decisions i orienta la planificació de futures polítiques i actuacions municipals des d'una perspectiva participativa, transversal, inclusiva i basada en drets.

Objectius

Eldiagnòstic participatiu de Quatretondeta s'ha desenvolupat a partir d'una metodologia mixta, combinant l'anàlisi de dades quantitatives amb tècniques qualitatives de participació ciutadana. Aquest plantejament ha permés contrastar la informació objectiva disponible sobre la realitat del municipi amb les percepcions, experiències, necessitats i propostes expressades directament per la població.

En una primera fase s'ha realitzat una anàlisi sociodemogràfica i territorial, orientada a contextualitzar la situació actual de Quatretondeta. Aquesta anàlisi ha abordat aspectes com l'evolució i estructura de la població, l'envelliment i la dependència demogràfica, la nacionalitat, les pensions, l'atur, les característiques del parc immobiliari i el parc mòbil. Aquesta informació constitueix la base quantitativa del diagnòstic i permet identificar les principals tendències i condicionants del municipi.

Aquesta aproximació s'ha complementat amb dos tallers de participació ciutadana, concebuts com a espais oberts de reflexió, identificació de recursos i detecció de necessitats. El primer taller es va estructurar al voltant de sis grans àmbits: persones i convivència; serveis; habitatge, carrers i mobilitat; activitat econòmica i sector agrari; entorn i patrimoni; i activitats i futur del poble. Aquesta dinàmica va permetre identificar tant les fortaleses existents com els principals reptes que la ciutadania considera necessari abordar.

El segon taller va aprofundir en aquesta anàlisi mitjançant tres dimensions generals —societat, economia i entorn —, recollint els recursos que la població considera més valuosos i les necessitats, problemàtiques i oportunitats de millora detectades. D'aquesta manera, es van abordar qüestions relacionades amb els serveis de proximitat, l'envelliment, les oportunitats per a la joventut, l'agricultura, l'habitatge, el transport, la conservació del medi natural, la memòria col·lectiva i la identitat local.

Finalment, la informació obtinguda mitjançant les diferents fonts s'ha integrat i contrastat per identificar les principals fortaleses, necessitats, reptes i oportunitats de Quatretondeta. Aquesta triangulació entre dades estadístiques i aportacions ciutadanes permet construir una diagnosi més completa i ajustada a la realitat local, que servisca com a base per a la posterior definició de prioritats i actuacions municipals.

Anàlisis sociodemogràfic

Quatretondeta és unmunicipide l'interior de la província d'Alacant, situat a una distància aproximada de 72 quilòmetres de la ciutat d'Alacant. El terme municipal té una superfície total de 16,705 km² i el nucli urbà se situa a una altitud aproximada de 620 metres sobre el nivell del mar.

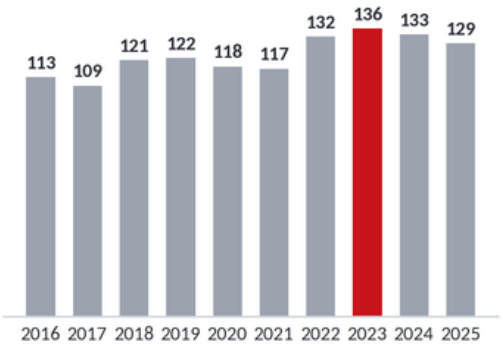
129	7,78	16,705	620	72
habitants	hab./km²	km² de terme	m d'altitud	km fins a Alacant

D'acord amb les dades demogràfiques disponibles, el municipi compta amb una població de 129 habitants, la qual cosa representa una densitat poblacional de 7,78 habitants per quilòmetre quadrat. Aquestes característiques evidencien la reduïda dimensió demogràfica del municipi i el seu caràcter eminentment rural, amb una baixa concentració de població sobre el territori. La distribució de la població de Quatretondeta per sexe mostra una presència lleugerament superior d'homes. En concret, els homes representen el 57 % de la població, mentre que les dones constitueixen el 43 %. Aquesta composició evidencia un cert desequilibri entre sexes, amb una diferència de 14 punts percentuals a favor de la població masculina. Tot i això, cal interpretar aquestes dades tenint en compte la reduïda dimensió demogràfica del municipi, ja que qualsevol variació en el nombre absolut d'habitants pot generar modificacions percentuals significatives.

POBLACIÓ PER SEXE

EVOLUCIÓ DEMOGRÀFICA

L'evolució demogràfica de Quatretondeta durant el període 2016-2025 presenta una trajectòria moderadament irregular, encara que amb un balanç global positiu. Entre 2016 i 2017 es registra una lleugera disminució de la població, seguida d'una recuperació durant els anys 2018 i 2019, quan el municipi supera els 120 habitants.

En 2020 i 2021 s'observa un nou descens moderat, que es reverteix clarament a partir de 2022. La població assoleix el seu valor màxim en 2023, amb aproximadament 136 habitants. Durant 2024 i 2025 es produeix una lleugera reducció, fins a situar-se en 129 habitants, si bé la xifra continua sent superior a la registrada a l'inici del període analitzat.

En conjunt, les dades reflecteixen una certa estabilitat demogràfica, amb oscil·lacions anuals pròpies d'un municipi de reduïda dimensió poblacional, en el qual variacions mínimes en termes absoluts poden generar canvis percentuals significatius.

	2020	2021	2022	2023	2024
Naixements	0	0	0	0	0
Defuncions	1	3	1	1	3
Creixement vegetatiu	-1	-3	-1	-1	-3

Entre 2020 i 2024, Quatretondeta no va registrar cap naixement, mentre que es van comptabilitzar un total de nou defuncions. Com a conseqüència, el creixement vegetatiu es va mantindre en valors negatius durant tot el període, amb un saldo acumulat de −9 persones. Aquesta evolució reflecteix una dinàmica demogràfica marcada per l'absència de relleu generacional i pel pes creixent dels grups de més edat dins de l'estructura poblacional. La continuïtat d'aquest patró pot afectar progressivament la composició de les llars, incrementar les necessitats vinculades a l'atenció, les cures i els serveis de proximitat, i reduir la base de població en edat activa. Al mateix temps, la falta de naixements evidencia les dificultats que afronten els municipis rurals de menor dimensió per a retenir i atraure població jove, especialment davant les limitacions relacionades amb l'habitatge, l'ocupació, la mobilitat i l'accés als serveis.

No obstant això, en un municipi amb una població reduïda, qualsevol variació anual té una incidència proporcional elevada. Per aquest motiu, aquestes dades han d'interpretar-se conjuntament amb els moviments migratoris, ja que l'arribada de nous residents pot compensar parcialment el saldo vegetatiu negatiu. En aquest context, resulta especialment rellevant impulsar mesures orientades a facilitar l'arrelament de població jove i famílies, reforçar els serveis bàsics i mantindre les xarxes comunitàries que contribueixen a la cohesió i a la qualitat de vida local.

La piràmide de població de Quatretondeta, a 1 de gener de 2025, presenta una estructura clarament envellida i regressiva, amb una base molt estreta i una concentració elevada de població en les edats adultes i avançades. La pràctica absència de població menor de 10 anys i el reduït pes dels grups juvenils evidencien una renovació generacional molt limitada.

Els grups de població més nombrosos se situen principalment entre els 60 i els 79 anys, amb una presència especialment destacada de dones entre els 70 i els 79 anys. En comparació amb la província d'Alacant, el municipi presenta un pes proporcionalment superior de població major i una menor representació de les cohorts infantils i juvenils. En les edats més avançades també s'observa una major presència femenina, associada a una longevitat més elevada.

Pel que fa a la distribució per sexes, els homes representen el 56,6 % de la població, amb 73 persones, mentre que les dones constitueixen el 43,4 %, amb 56 persones. Aquesta diferència s'ha d'interpretar tenint en compte la reduïda dimensió demogràfica del municipi, ja que variacions de poques persones poden produir desequilibris percentuals significatius.

Aquesta configuració demogràfica planteja la necessitat d'adaptar els serveis municipals a les necessitats de la població major, especialment en matèria d'accessibilitat, mobilitat, atenció social i serveis de proximitat. Al mateix temps, resulta convenient impulsar actuacions orientades a facilitar l'accés a l'habitatge, atraure nova població i afavorir la permanència de persones joves i famílies.

		Municipi	Província	Comunitat Valenciana
Dependència	(Pob<16+Pob >64)/(Pob de 16 a 64)x100	**76,7%**	54,6%	53,0%
Dependència població <16	(Pob<16)/(Pob de 16 a 64)x100	**6,8%**	22,2%	21,8%

		Municipi	Província	Comunitat valenciana
Dependència població >64	(Pob >64)/(Pob de 16 a 64)x100	**69,9%**	32,4%	31,2%
Envelliment	(Pob >64)/(Pob<16)x100	**1.020,0%**	146,0%	142,9%
Longevitat	(Pob>74)/(Pob>74)x100	**41,2%**	47,2%	48,1%
Maternitat	(Pob de 0 a 4)/(Dones de 15 a 49 anys)x100	**0,0%**	16,7%	16,3%
Tendència	(Pob de 0 a 4)/(Pob de 5 a 9)x100	**0,0%**	78,7%	79,6%
Renovació de la població activa	(Pob de 20a 29)/(Pob de 55 a 64)x100	**40,0%**	74,9%	77,1%

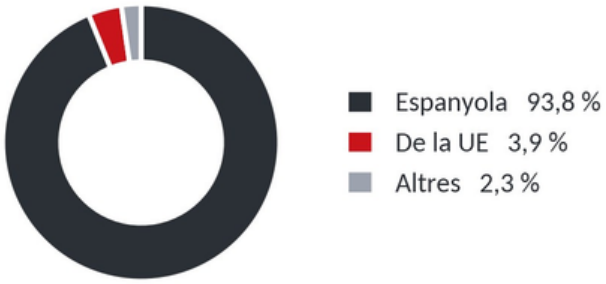
Els indicadors demogràfics de Quatretondeta evidencien una estructura poblacional fortament envellida i amb una renovació generacional molt reduïda. La taxa de dependència se situa en el 76,7 %, molt per damunt dels valors de la província d'Alacant i de la Comunitat Valenciana. Aquest resultat està determinat principalment per la dependència de la població major de 64 anys, que arriba al 69,9 %, mentre que la dependència de la població menor de 16 anys és només del 6,8 %.

L'índex d'envelliment assoleix el 1.020 %, fet que significa que hi ha aproximadament 1.020 persones majors de 64 anys per cada 100 menors de 16 anys, és a dir, més de deu persones majors per cada menor. Per la seua banda, l'índex de longevitat és del 41,2 %, inferior als valors provincial i autonòmic, i indica que una part significativa, encara que comparativament menor, de la població de més de 64 anys supera els 74 anys.

Els índexs de maternitat i de tendència presenten un valor del 0 %, a causa de l'absència de població de 0 a 4 anys, fet que confirma la falta de naixements recents i la limitada base infantil del municipi. Així mateix, l'índex de renovació de la població activa és del 40 %, de manera que només hi ha 40 persones de 20 a 29 anys per cada 100 persones de 55 a 64 anys. Aquesta situació anticipa dificultats per substituir la població pròxima a la jubilació i reforça la necessitat d'adaptar els serveis a una població envellida, facilitar l'accés a l'habitatge i impulsar actuacions dirigides a atraure i retenir població jove. Atès el reduït nombre d'habitants de Quatretondeta, aquests indicadors poden experimentar variacions percentuals significatives davant canvis demogràfics de poques persones.

La població de Quatretondeta presenta una clara majoria de nacionalitat espanyola, que representa el 94 % del total. La població de nacionalitat estrangera suposa el 6 %, distribuïda entre un 4 % de persones procedents de països de la Unió Europea i un 2 % corresponent a altres nacionalitats.

POBLACIÓ PER NACIONALITAT

En tots els casos, la població estrangera resident al municipi procedeix exclusivament de països europeus, sense presència registrada de persones originàries d'altres continents. Per tant, encara que el pes de la població estrangera és reduït, aquesta es caracteritza per un origen territorial homogeni i vinculat íntegrament a Europa. La població estrangera resident a Quatretondeta procedeix íntegrament de països europeus. Aquesta concentració pot estar vinculada a les dinàmiques residencials característiques dels municipis rurals de l'interior, així com a la reduïda dimensió poblacional del municipi, en què la presència d'un nombre limitat de residents té un impacte percentual significatiu.

IMPORT MIG MENSUAL

	Jubilació	Total
Homes	1.331€	1.294€
Dones	1.156€	1.124€
Total	**1.243€**	**1.209€**

PENSIONISTES

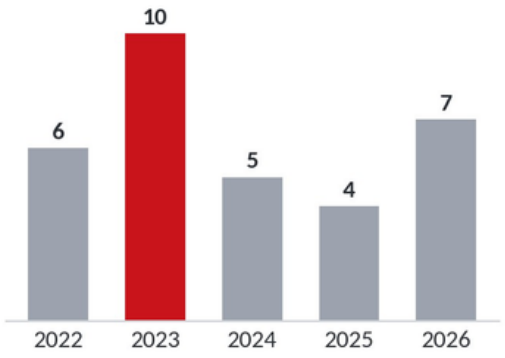
	Jubilació	Total
Homes	21	24
Dones	21	24
Total	**42**	**48**

A Quatretondeta es registren 48 persones pensionistes, distribuïdes de manera equilibrada entre homes i dones, amb 24 persones en cada grup. D'aquest total, 42 perceben una pensió de jubilació, és a dir, el 87,5 %, també amb la mateixa distribució per sexe: 21 homes i 21 dones.

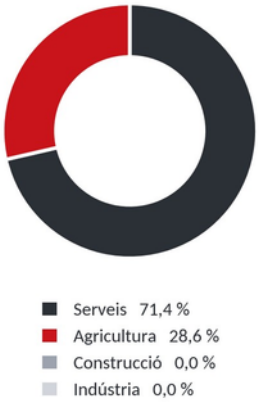
L'import mitjà mensual del conjunt de les pensions és de 1.209 €, mentre que les pensions de jubilació presenten una quantia mitjana lleugerament superior, de 1.243 € mensuals. Aquesta diferència es deu al fet que el total inclou altres modalitats de pensió, com ara viduïtat, incapacitat o orfandat, que habitualment presenten imports inferiors.

Tot i que el nombre de pensionistes és idèntic entre homes i dones, s'observa una diferència en les quanties percebudes. Els homes reben una pensió mitjana total de 1.294 € mensuals, davant dels 1.124 € de les dones, amb una diferència de 170 € al mes. En les pensions de jubilació, la diferència és de 175 €, amb una mitjana de 1.331 € entre els homes i de 1.156 € entre les dones. Aquesta bretxa pot estar relacionada amb trajectòries laborals, bases de cotització i períodes cotitzats diferents.

ATUR REGISTRAT

SECTOR D'ACTIVITAT

L'evolució de l'atur registrat a Quatretondeta mostra variacions significatives al llarg del període analitzat. El nombre de persones desocupades passa de 6 en 2022 a 10 en 2023, moment en què s'assoleix el valor més elevat. Posteriorment, l'atur es redueix fins a 5 persones en 2024 i 4 en 2025, fet que reflecteix una millora progressiva de la situació laboral.

En 2026 s'observa un nou increment fins a 7 persones desocupades, encara que el valor continua per davall del màxim registrat en 2023. Aquesta evolució s'ha d'interpretar amb prudència, ja que la reduïda dimensió de la població activa del municipi fa que variacions de poques persones generen canvis percentuals importants. També convé comprovar que la dada de 2026 corresponga al mateix període de referència que les anualitats anteriors. La distribució de l'atur registrat a Quatretondeta mostra una clara concentració en el sector serveis, que representa el 71 % de les persones desocupades. L'agricultura concentra el 29 % restant, mentre que no es registren persones desocupades procedents dels sectors de la construcció ni de la indústria.

Aquesta distribució reflecteix el pes dels serveis i de les activitats agràries en l'economia local. No obstant això, atès el reduït nombre de persones desocupades del municipi, els percentatges s'han d'interpretar amb prudència, ja que la variació d'una sola persona pot modificar de manera significativa la distribució sectorial. Les dades apunten a la conveniència d'orientar les actuacions d'ocupació i formació principalment cap als serveis de proximitat, l'atenció a les persones, el turisme rural i la diversificació de les activitats agràries.

IMMOBLES URBANS PER ANTIGUITAT

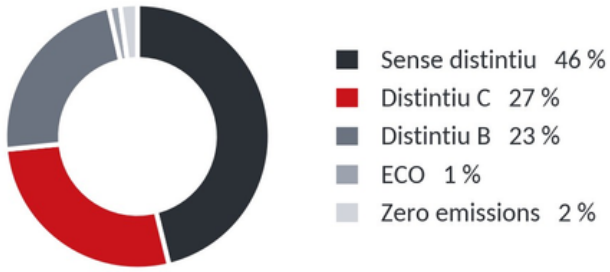
Antiguitat	Percentatge	Immobles
Antes de 1950	60,1%	122
1950-1959	2,5%	5
1960-1969	8,4%	17
1970-1979	3,9%	8
1980-1989	10,3%	21
1990-1999	3,0%	6
2000-2009	5,9%	12
2010 y posterior	2,0%	4
Sol vacant	3,9%	8
Sense definir	0,0%	0

El parc edificat de Quatretondeta presenta una antiguitat molt elevada. El 60,1 % dels immobles, un total de 122, són anteriors a 1950, fet que reflecteix el caràcter històric i tradicional del nucli urbà. A aquesta proporció se suma un 14,8 % d'edificacions construïdes entre 1950 i 1979, de manera que prop de tres quartes parts del parc immobiliari tenen més de quaranta-cinc anys.

La construcció es va intensificar puntualment durant la dècada de 1980, amb 21 immobles, el 10,3 % del total, però posteriorment l'activitat edificatòria es va reduir. Les edificacions construïdes des de l'any 2000 representen només el 7,9 %, i únicament 4 immobles, el 2 %, corresponen a 2010 o anys posteriors. Aquesta evolució evidencia una escassa renovació del parc residencial i una limitada expansió urbana recent.

L'elevada antiguitat dels edificis fa necessari prioritzar actuacions de rehabilitació, conservació, accessibilitat i eficiència energètica, especialment en els habitatges del nucli tradicional. Així mateix, el sòl vacant representa només el 3,9 %, amb 8 parcel·les, per la qual cosa el desenvolupament residencial futur hauria d'orientar-se principalment cap a la recuperació i posada en ús dels immobles existents.

VEHICLES

El parc mòbil de Quatretondeta està format per 146 vehicles. La categoria més nombrosa és la dels vehicles sense distintiu ambiental, que representa el 46 % del total, aproximadament 67 vehicles. A continuació se situen els vehicles amb distintiu C, amb un 27 % —al voltant de 39 vehicles—, i els que disposen del distintiu B, amb un 23 %, aproximadament 34 vehicles.

Els vehicles menys contaminants tenen encara una presència molt reduïda, ja que tant els vehicles amb distintiu ECO com els de zero emissions representen només un 2 % cadascun, és a dir, prop de 3 vehicles per categoria. Aquesta distribució mostra un parc mòbil considerablement envellit, en què gairebé la meitat dels vehicles no disposen d'etiqueta ambiental, fet que evidencia la necessitat d'afavorir progressivament la renovació dels vehicles i la incorporació d'alternatives de mobilitat més eficients i sostenibles.

Taller de participació 1

El primer taller participatiu realitzat a Quatretondeta va permetre identificar, des de la percepció de la ciutadania, tant els principals recursos i fortaleses actuals del municipi com les necessitats i reptes que cal abordar de cara al futur. Les aportacions s'organitzaren al voltant de sis grans àmbits: persones i convivència; serveis; habitatge, carrers i mobilitat; activitat econòmica i sector agrari; entorn i patrimoni; i activitats i futur del poble.

Serveis del municipi

Entre els principalsactius del municipi es destaca l'existència d'una comunitat amb caràcter participatiu i inquietud per implicar-se en la vida local, així com la presència de famílies i persones majors que contribueixen a mantindre la vida quotidiana del poble. Al mateix temps, es detecta l'existència d'habitatges buits com una realitat que condiciona la dinàmica demogràfica municipal.

Pel que fa a les necessitats, es planteja reforçar l'atenció i les oportunitats dirigides a les persones majors, facilitar una administració més accessible i generar nous espais públics polivalents que afavorisquen la convivència i la trobada entre la població. També apareix la necessitat de revitalitzar determinats espais, com el bar de la piscina, així com d'impulsar el teixit associatiu local i facilitar recursos i suport a les associacions existents. Igualment, es considera important continuar incentivant la participació ciutadana.

Serveis del municipi

La ciutadania valora positivament l'existència de serveis com l'atenció mèdica, el gimnàs, la biblioteca o les classes d'anglés, així com la capacitat de l'Ajuntament per difondre informació sobre les activitats i iniciatives municipals.

No obstant això, s'identifiquen diverses mancances vinculades especialment a les característiques d'un municipi de reduïda dimensió. Entre aquestes destaquen les limitacions de l'atenció sanitària disponible, l'absència d'un servei de botiga, la necessitat de millorar els serveis de mobilitat i d'atenció a les persones, així com de reforçar els serveis socials. També es posa l'accent en la prevenció i atenció de situacions de soledat no desitjada, en la necessitat de detectar millor les necessitats de la població i en la millora de la cobertura i la connexió a internet.

Habitatge, carrers i mobilitat

En aquest àmbit,el taller reflecteix preocupació per l'estat d'alguns habitatges i façanes, especialment quan el seu deteriorament pot derivar en problemes de conservació o situacions de ruïna. Així mateix, es considera prioritari continuar millorant l'accessibilitat dels carrers i dels espais i equipaments públics.

Una de les necessitats més significatives identificades és la millora de la xarxa de clavegueram, assenyalant-se durant el taller que actualment aquesta cobertura seria limitada. Es planteja elaborar una planificació que permeta conéixer l'estat de la xarxa i abordar progressivament les actuacions necessàries. També es proposa millorar la depuració de les aigües, facilitar punts de recàrrega per a vehicles elèctrics i reforçar la coordinació tècnica per al desenvolupament de les actuacions municipals.

Activitat econòmica, treball i sector agrari

Quatretondeta compta amb alguns recursosrelacionats amb la restauració, l'allotjament rural, el treball autònom i el teletreball, així com amb productors locals que contribueixen a l'activitat econòmica del municipi. De cara al futur, les aportacions apunten a la necessitat de vincular en major mesura l'activitat econòmica amb els recursos patrimonials i territorials propis de Quatretondeta. Es considera important atraure visitants i nova població mitjançant una promoció diferenciada i coherent amb el caràcter rural del municipi, evitant models de promoció turística aliens a la realitat local. En aquest sentit, es posa en valor la necessitat d'una major col·laboracióentre la iniciativa privada i l'administració pública.

Entorn i patrimoni

L'entorn natural constitueix una de les principals fortaleses identificades. Les aportacions destaquen recursos com l'aigua, les sendes, la muntanya i el paisatge, juntament amb elements vinculats al patrimoni immaterial i cultural, com la pilota valenciana i les festes tradicionals. La prevenció d'incendis apareix també com una qüestió especialment vinculada a la conservació d'aquest entorn.

Entre les propostes de futur destaca la voluntat de reforçar la protecció i posada en valor del medi natural, així com promocionar una marca pròpia de Quatretondeta que permeta diferenciar el municipi i reforçar la seua identitat territorial. També es planteja afavorir que la població local participe i es beneficie en major mesura de lesactivitats i cadenes de valor vinculades als recursos del territori.

Activitats i futur del poble

La programació d'activitats esportives, tallers, iniciatives vinculades al Nadal i altres activitats desenvolupades al llarg de l'any és percebuda com un element positiu per mantindre un municipi actiu.

De cara al futur, es considera important mantindre una agenda estable d'activitats, ampliar iniciatives esportives i de lleure, aprofitar l'entorn natural per organitzar activitats a la muntanya i facilitar més recursos a les associacions. Especialment rellevant és la demanda d'atorgar un major protagonisme a la població jove, tant en la programació d'activitats com en la vida social i participativa del municipi.

Conclusió

En conjunt, el taller mostra una percepció positiva dels recursos humans, comunitaris, naturals i patrimonials de Quatretondeta, però també posa de manifest diversos reptes vinculats a la prestació de serveis en un municipi de reduïda dimensió, l'accessibilitat, les infraestructures bàsiques, l'habitatge, la dinamització econòmica i la necessitat de generar més oportunitats de convivència i participació.

Les aportacions apunten cap a un model de futur basat en la conservació i posada en valor de l'entorn, el reforç dels serveis de proximitat, la millora de l'espai urbà i les infraestructures, l'activació del teixit econòmic i associatiu i una major implicació de la població, especialment de les persones joves, en la vida del municipi.

Taller de participació 2

El talleres va estructurar al voltant de tresgrans àmbits —societat, economia i entorn— i va permetre que les persones participants identificaren, d'una banda, els recursos i elements que valoren del municipi i, d'altra, les principals necessitats, problemàtiques i oportunitats de millora. Les aportacions mostren una preocupació transversal per mantindre un poble
viu, reforçar els serveis de proximitat, facilitar oportunitats per a la població jove i conservar els recursos naturals, socials i culturals existents.

Societat

En l'àmbit social, les aportacions posen en valor l'existència de població jove i de persones majors, els espais municipals disponibles per a reunions i activitats, els canals de comunicació municipal i la tranquil·litat associada a la vida al poble. També s'identifica com un actiu el coneixement i la memòria acumulada per les persones majors, així com la possibilitat de recuperar fotografies, relats, tradicions i altres elements de la història local. Entre les necessitats destaca la demanda de més activitats al llarg de tot l'any i d'una major implicació de la població en les iniciatives que ja s'organitzen. Apareix especialment la necessitat d'oferir més oportunitats a la joventut, afavorir que continue vinculada al municipi i reforçar la convivència entre les diferents generacions.

Un altre bloc important d'aportacions està relacionat amb les persones majors. Es planteja facilitar el seu accés a recursos i serveis, especialment en qüestions com els desplaçaments a consultes mèdiques, l'assistència domiciliària o altres formes d'acompanyament. Aquesta preocupació evidencia la necessitat d'adaptar progressivament els serveis municipals a una població amb necessitats vinculades a l'envelliment.

La conservació de la memòria col·lectiva apareix també de manera reiterada. Es proposa recollir la història del poble, les vivències i coneixements de les persones majors, fotografies antigues i testimonis sobre la forma de vida tradicional, amb l'objectiu d'evitar que aquest patrimoni immaterial es perda.

Finalment, apareixen qüestions de convivència quotidiana, com la responsabilitat en la neteja dels espais públics, la recollida dels excrements dels animals, un major civisme o la reducció dels materials d'un sol ús en els esdeveniments municipals.

Economia

En l'àmbit econòmic, la ciutadania identifica l'agricultura, el producte local i els establiments existents com a elements que continuen formant part de l'activitat econòmica del municipi. Al mateix temps, les aportacions mostren preocupació per la continuïtat d'aquestes activitats i per la falta de relleu generacional.

Una de les necessitats més repetides és precisament aconseguir que les persones joves participen en l'agricultura local i prenguen el relleu de les generacions adultes. Es proposa generar oportunitats de treball, facilitar l'accés a habitatge per a famílies joves i persones treballadores i atraure professionals vinculats al sector agrari.

També es planteja reforçar el suport a l'agricultura mitjançant subvencions i ajudes, reconeixent igualment el paper que pot desenvolupar l'activitat agrícola en el manteniment del territori i en la prevenció d'incendis. En aquest sentit, agricultura, gestió forestal i conservació del paisatge apareixen estretament relacionades.

Les persones participants indiquen igualment la necessitat de millorar la informació sobre ajudes i subvencions, aprofitant canals municipals com WhatsApp, i de simplificar o agilitzar determinats tràmits administratius relacionats amb llicències, obres, reformes o instal·lacions.

Pel que fa al comerç i als serveis, es manifesta la conveniència de mantindre els establiments existents i evitar interrupcions en serveis essencials per a la vida quotidiana del poble. També es planteja la necessitat de continuar millorant les infraestructures i els serveis que condicionen l'activitat econòmica, especialment el transport, les telecomunicacions i la connectivitat.

Les aportacions indiquen, a més, que el desenvolupament turístic ha de mantindre una escala compatible amb la capacitat del municipi, evitant generar una demanda que el poble no puga gestionar adequadament.

Entorn, espai públic i mobilitat

L'entorn natural constitueix un dels recursos més reconeguts per les persones participants. Es posen en valor les serres, el paisatge, les vistes, les rutes, les fonts naturals i els recursos hídrics, així com equipaments i espais d'oci com la piscina. La proximitat a espais naturals de gran valor es percep com un dels principals elements diferencials del municipi.

No obstant això, també apareixen diversos reptes associats a la conservació d'aquest patrimoni. El risc d'incendis constitueix una preocupació destacada, juntament amb l'existència de solars o espais que requereixen un major manteniment i la necessitat de promoure un major cuidat col·lectiu de l'entorn.

Entre les necessitats assenyalades apareixen de manera clara la millora de la neteja i el manteniment de carrers, cunetes, fonts i espais públics, així com el reforç del civisme i de la corresponsabilitat ciutadana en la seua conservació.

També es planteja millorar la senyalització de camins, rutes i elements del terme municipal, facilitant el coneixement i aprofitament del territori tant per part de la població resident com de les persones visitants.

En matèria de mobilitat, destaca especialment la demanda de millorar el transport públic i la preocupació per l'elevada dependència del vehicle privat. Així mateix, es plantegen actuacions vinculades a la millora de l'aparcament i de determinades infraestructures i serveis bàsics.

Síntesi de les principals conclusions

En conjunt, les aportacions dibuixen un municipi amb una forta valoració del seu entorn natural, la tranquil·litat, la identitat local i les relacions comunitàries, però que afronta reptes propis dels municipis xicotets i rurals.

Les principals prioritats que es desprenen del taller són el manteniment de serveis que permeten viure al municipi durant tot l'any; l'atenció a les persones majors; la generació d'oportunitats per a la joventut; el manteniment de l'agricultura i el relleu generacional; la millora del transport i la connectivitat; el cuidat de l'espai públic i de l'entorn natural; i la conservació i transmissió de la memòria, les tradicions i la identitat local.

> *De manera transversal, moltes de les aportacions apunten cap a una mateixa idea: mantindre un poble viu, en què les diferents generacions puguen continuar vivint, treballant, relacionant-se i participant activament en la comunitat.*

Àrees d'actuació

Població, joventut i habitatge

Orientadaa afavorir l'arrelament de població jove i famílies i garantir el relleu generacional.

- Facilitar l'accés a l'habitatge i la recuperació d'habitatges buits.
- Generar oportunitats per a la població jove.
- Impulsar mesures d'atracció i fixació de nova població.
- Afavorir el relleu generacional en les activitats econòmiques i agràries.

Serveis de proximitat, cures i qualitat de vida

Adreçadaespecialment a donarresposta a les necessitatsderivades de l'envelliment de la població.

- Reforçar l'atenció i els serveis dirigits a les persones majors.
- Facilitar l'accés a recursos sanitaris i socials.
- Impulsar serveis d'acompanyament, transport i assistència domiciliària.
- Prevenir situacions de soledat no desitjada.
- Mantindre i reforçar els serveis bàsics disponibles al municipi.

Dinamització econòmica, agricultura i comerç local

Centrada en mantindre i diversificar l'activitat econòmicadelmunicipi.

- Donar suport a l'agricultura i als productors locals.
- Afavorir el relleu generacional en el sector agrari.
- Impulsar el producte local i el comerç de proximitat.
- Facilitar informació sobre ajudes i subvencions.
- Afavorir l'emprenedoria, el treball autònom i el teletreball.
- Desenvolupar un turisme rural adaptat a la dimensió i capacitat del municipi.

Mobilitat, infraestructures i espai urbà

Orientadaa millorarl'accessibilitat,els serveisurbans i la connexió del municipi.

- Millorar el transport públic i reduir la dependència del vehicle privat.
- Millorar l'accessibilitat de carrers, equipaments i espais públics.
- Actuar sobre la xarxa de clavegueram i la depuració d'aigües.
- Millorar la cobertura de telecomunicacions i internet.
- Reforçar el manteniment, la neteja i la qualitat dels espais públics.
- Facilitar infraestructures vinculades a una mobilitat més sostenible.

Entorn natural, paisatge i patrimoni

Destinadaa conservar i posar en valor els principals actius territorials de Quatretondeta.

- Protegir les serres, sendes, fonts, recursos hídrics i paisatge.
- Reforçar la prevenció d'incendis.
- Millorar la senyalització de camins, rutes i recursos del terme.
- Posar en valor el patrimoni cultural i natural.
- Promoure un major cuidat i corresponsabilitat ciutadana sobre l'entorn.
- Vincular la conservació del territori amb noves oportunitats econòmiques.

Participació, convivència, cultura i identitat local

Dirigidaareforçar els vinclescomunitaris i la implicació ciutadana.

- Mantindre una programació estable d'activitats al llarg de l'any.
- Reforçar el teixit associatiu i facilitar recursos a les associacions.
- Incrementar la participació de joves i persones majors.
- Impulsar activitats intergeneracionals.
- Recuperar i transmetre la memòria oral, fotografies, tradicions i història del municipi.
- Promoure el civisme, la convivència i la corresponsabilitat ciutadana.

PARTICIPACIÓ

DIAGNÒSTIC PARTICIPATIU

QUATRETONDETA

DIPUTACIÓ D'ALACANT

GENERALITAT VALENCIANA
Conselleria de Justicia, Transparencia y Participación

AJUNTAMENT DE QUATRETONDETA